

چه روندهای برتری در حال حاضر در حوزه سامانه‌های مدیریت محتوا وجود دارند؟ آیا مدل Headless CMS راهکار خوبی ارائه می‌کند؟ چه چالش‌هایی را ممکن است با خود به همراه بیاورد؟ این‌ها سؤالاتی هستند که می‌خواهیم با دین بارکر مطرح کنیم و دیدگاه او را درباره Headless CMS و همچنین آینده سامانه‌های مدیریت محتوا بدانیم.

این مطلب یکی از مقالات پرونده ویژه «سامانه‌های مدیریت محتوا» شماره 199 ماهنامه شبکه است. علاقه‌مندان می‌توانند کل این پرونده ویژه را از روی [سایت شبکه](#) دانلود کنند.

اخيراً با دین بارکر مدیر اجرایی استراتژی در شرکت Blend Interactive و نویسنده کتاب «مدیریت محتوای وب» مصاحبه‌ای داشتیم. در این مصاحبه دیدگاه‌های او درباره آینده سامانه‌های مدیریت محتوا و نقش Headless CMS در این حوزه را جویا شدیم.

مطلب پیشنهادی

پرونده ویژه «سامانه‌های مدیریت محتوا» منتشر شد

- ضمن سلام و خوشامدگویی، در ابتدا کمی از خود برای مخاطبان بگویید. اینکه چه کار می‌کنید و در نطق اخیر خود چه نکاتی را عنوان کردید؟

- من در شرکت Blend Interactive کار می‌کنم. این شرکت در زمینه یکپارچه‌سازی سیستم‌ها برای سامانه‌های مدیریت محتوا به فعالیت اشتغال دارد. مدت 12 سال است کار یکپارچه‌سازی سامانه‌های مدیریت محتوا را تمام‌وقت انجام می‌دهیم. من شخصاً 20 سال است در زمینه مدیریت محتوا کار می‌کنم. از سال 1995 تا به امروز سخنرانی‌ها و مقالات زیادی را در این خصوص ارائه داده‌ام.

- شما تجربیات بسیار زیادی در صنعت CMS دارید. مطمئن هستیم در این سال‌ها شاهد ظهور روندهای مختلفی بوده‌اید. روندهای اخیری که امروزه در صنعت CMS شاهد هستید، کدامند؟

کدام روندهای بزرگ اتفاق افتاده‌اند یا قرار است اتفاق بیافتند؟

- بله، روندها سوار بر امواج هستند. منظورم این است که اگر 15 سال به عقب برگردیم، مشاهده می‌کنید که روند بزرگ، تبدیل CMS تفکیک شده (Decoupled CMS) به CMS جفت شده (Coupled CMS) بود. ما عادت داشتیم سیستم‌های مدیریت محتوایی داشته باشیم که سایت‌سازهای ایستا بودند و فقط فایل‌های مسطح را به لایه تحویل انتقال می‌دادند. این موضوع به 15 سال قبل برمی‌گردد. اگر به 10 سال قبل برگردیم، یک تغییر جهت به سمت معماری جفت شده به وجود آمد که مخزن محتوا و تحویل محتوا دو طرف یک سیستم بودند. اگر به 5 سال قبل برگردیم، آنچه می‌بینیم افزایش شخصی‌سازی محتوا است. این طور که شما فقط یک نسخه از محتوای خود را ندارید، بلکه 4 یا 5 نسخه دارید که برای مخاطبان مختلف طراحی شده‌اند. درباره یکی دو سال اخیر هم اتفاق قابل توجه این است که مدیریت محتوای تفکیک شده دوباره برگشته و بعد هم پیشرفت Headless CMS که واقعاً یک برگشت کامل به زمانی است که ما وب‌سایت‌های مدیریت محتوای سفارشی مبتنی بر پایگاه اطلاعاتی را می‌ساختیم، یعنی اواخر دهه 90 میلادی. خنده‌دار است که جدیدترین روند ما را به گذشته بازمی‌گرداند، اما در حال حاضر این کار را بهتر از قبل انجام می‌دهیم. در واقع نوعی بازگشت به چیزی است که 15 یا 20 سال قبل انجام می‌دادیم.

- جالب است شما به Headless CMS اشاره کردید. می‌خواستم نظر شما را درباره Headless CMS بپرسم. آیا فکر می‌کنید مدل خوبی است و مسیر خوبی برای پیشرفت این صنعت است؟ اما موضوع مهم‌تر اینکه به نظر شما Headless CMS چقدر می‌تواند برای شرکتی که فقط با CMS سنتی کار کرده است، متناسب باشد؟ آیا این دو می‌توانند در کنار هم باشند یا فقط باید یکی از آن‌ها را داشت؟

- فکر می‌کنم بازار Headless CMS عمدتاً نتیجه پیشرفت‌هایی است که در حوزه برنامه‌نویسی طرف سرویس‌گیرنده صورت گرفته است. به نظر من این اولین دلیل است و دلیل دیگر افزایش تعداد کانال‌ها است. ما در حال حاضر کانال‌های متفاوت و بسیاری داریم که سعی می‌کنیم محتوا را به آن‌ها منتقل کنیم. اگر نگاهی به 5 یا 6 سال گذشته بیاندازید، باید گفت شاهد افزایش اپ‌های موبایل و شبکه‌های اجتماعی بودیم. قبلاً فقط یک وب‌سایت داشتیم، به سراغ وب‌سایت می‌رفتیم و تمام، نهایتش همین بود. اما حالا کانال‌های مختلفی داریم که سعی می‌کنیم محتوا را به داخل آن‌ها بفرستیم، به علاوه می‌توانیم کارهای زیادی را در (طرف) سرویس‌گیرنده انجام دهیم. ما با برنامه‌نویسی مبتنی بر جاوا اسکریپت و چهارچوب‌های مبتنی بر جاوا اسکریپت زیاد کار می‌کنیم و واقعاً به نقطه‌ای می‌رسیم که مردم می‌خواهند وب‌سایت و محیط‌های تحویل را سفارشی کنند. اگر شما یک وب‌سایت و یک مخزن محتوا دارید و محتوا را به کانال‌های مختلف نمی‌فرستید، آیا Headless می‌تواند گزینه خوبی برای شما باشد؟ اگر نگاه خاصی به Kentico داشته باشید، شما Kentico EMS را دارید که محصول اصلی مدیریت محتوا است و مشکل شما را در این مورد حل می‌کند. همچنین، Kentico Cloud را دارید که پیشگامی Headless است، آیا باید همه یک‌راست به سراغ Headless بروند؟

من فکر نمی‌کنم. به نظر من هنوز مشتریان زیادی وجود دارند که محصولاتی همچون Kentico EMS را خریداری می‌کنند که یک راهکار خوب برای یک مشکل حل شده است. به نظر من کسانی که قصد دارند از مدیریت محتوای Headless استفاده کنند، افرادی هستند که مشکلات توزیعی جالب‌تری را حل می‌کنند. از آنجا که اکثر کانال‌های تحویل به شکست می‌انجامند و تعداد کانال‌های تحویل بیشتر و بیشتر می‌شوند، Headless به یک پیشنهاد بسیار جذاب‌تر تبدیل می‌شود. اما در حال حاضر، اگر شما یک وب‌سایت و یک مخزن محتوا دارید، می‌توانید نگاهی به Headless بیاندازید، اما فکر نکنید حتماً باید این کار را انجام دهید. راهکارهای خوب دیگر هم برای این مشکل وجود دارند.

"A decoupled CMS is proactive — it prepares content for presentation and pushes it into a delivery environment."

A headless CMS is reactive — it manages content, then just sits and waits for some process to ask for it."

DEANE BARKER

core dna

شکل 1-
آقای
دین
بارکر
نویسنده
کتاب
«مدیریت
محتوای
وب» و
از
چهره‌ها
ی
سرشنا
س در
حوزه
سامانه‌ها
ی
مدیریت
محتوا

- نمی‌دانم با من موافق هستید یا نه، اما به عقیده من Headless CMS تنها یک ابزار است و فکر نمی‌کنم همه شرکت‌ها باید حتماً خود را به یک مدل توسعه‌ای خاص منحصر کنند، البته اگر مجبور نباشند. Headless فقط یک گزینه دیگر برای انجام کار در اختیار شما می‌گذارد. به طور حتم، این ابزاری نیست که بتوانید برای هر شغلی از آن استفاده کنید، فقط مختص برخی شغل‌ها است. قرار است Headless یک راه حل خارق‌العاده باشد، آن هم به دلیل روشی که می‌توانید اطلاعات را خیلی سریع و آسان به چند کانال یا اپ‌های موبایل، گوشی‌های هوشمند و تبلوردها و غیره ارسال کنید. شما می‌توانید آن اطلاعات را در Headless CMS در مخزن مرکزی ذخیره کنید. Headless CMS این انتخاب را به شما می‌دهد تا به محتوای خود به‌عنوان منبع دیگر در شرکت نگاه کنید، به این ترتیب می‌توانید انتخاب کنید چگونه آن را به کار ببرید.

- به نظر من وقتی به نفوذ Headless در دو، سه یا چهار سال آینده نگاه می‌کنم، فروشندگان سنتی CMS زیادی را می‌بینم که قابلیت‌های

Headless را به محصول اصلی خود می‌افزایند. در حال حاضر، Kentico مسیر متفاوتی را طی می‌کند. شما آقایان در Kentico Cloud محصول CMS را از نو ساختید، این محصول هیچ ارتباطی با محصول اصلی شما ندارد. شک دارم لحظه‌ای را ببینم که بین این دو ادغامی صورت گرفته باشد. البته در حال حاضر من اطلاع دقیقی ندارم، اما تردید دارم شاهد لحظه‌ای باشم که بتوانید محتوا را در Kentico EMS مدیریت و سپس آن محتوا را در Kentico Cloud منتشر کنید. این مدلی است که فروشندگان دیگر دنبال می‌کنند و فکر می‌کنم مدلی است که فروشندگان سنتی که در حال حاضر Headless را ارزیابی می‌کنند، به سراغش بروند. آن‌ها می‌گویند به مدیریت محتوا از طریق مدل سنتی ما ادامه دهید، اما این کانال جدید را هم در اختیار شما قرار می‌دهیم تا بتوانید محتوای خود را به آنجا

بیرید. Kentico از این نظر جالب است که آن‌ها کانال تحویل خودشان را ساختند و فکر می‌کنم یک موقعی بخواهند آن شکاف را دوباره پر کنند. بنابراین، Kentico مسیر کمی متفاوتی را در پیش گرفت، اما شک دارم آن لحظه فرا برسد.

- همان طور که می‌دانید، حرکت Headless CMS در مسیر تکاملی نحوه مدیریت و استفاده محتوا در جهان، می‌تواند برای فروشندگان سنتی CMS کمی دردسرساز باشد. ولی آنقدر دردسرساز نیست که آن‌ها بخواهند این نیازها و نیازهای جدید شرکت‌ها را برآورده کنند. اما از نقطه نظر پیاده‌سازی، به نظر شما بزرگ‌ترین چالش‌های پیش رو برای یک Headless CMS کدامند؟ بزرگ‌ترین موانعی که افراد باید سعی کنند بر آن‌ها غلبه کنند، چه هستند؟

- خوب ما اصطلاح فوق‌العاده Headless CMS را داریم که به نوعی از آن برای طبقه‌بندی مخزن استفاده می‌کنیم، اما اسم واقعی برای طرف دیگر آن وجود ندارد. اگر نگاهی به محیط Headless CMS بیاندازید، شما واقعاً دو طرف دارید، یک طرف محیط مدیریت و طرف دیگر محیط تحویل. به نظر من یکی از بزرگ‌ترین خطرهای حال حاضر یا یکی از بزرگ‌ترین نگرانی‌ها این است که شما با وجود تمام این یکپارچه‌سازها سعی دارید بفهمید خلأیی در لایه تحویل وجود دارد. ما از چه چیزی می‌خواهیم برای ارائه محتوا استفاده کنیم. آنچه به زودی شاهد آن خواهیم بود، ظهور چهارچوب‌ها است، به طوری که مردم می‌گویند این‌ها چهارچوب‌های تحویل وب‌سایت هستند که با آن‌ها می‌توانید به فروشندگان مختلف Headless وصل شوید. حالا موضوع دیگری که پیش می‌آید این است که آیا کسی تلاش می‌کند به استاندارد تحویل Headless، یعنی یک API استاندارد برسد؟ هم‌اکنون دو تا از آن‌ها را داریم؛ JCR (Java Content Repository) و CMIS (Content Management) Interoperability Standard. یعنی از قبل دو استاندارد برای API مخزن داریم. آیا فروشندگان Headless تصمیم دارند یکی از این دو استاندارد را اجرا کنند و اگر انجامش دهند، آیا این کار به ایجاد چهارچوب‌های مشترک برای تحویل محتوا خارج از Headless CMS منجر می‌شود؟ من بیشتر علاقه‌مند هستم ببینم آیا فروشندگان با آغوش باز از استانداردهای API استقبال می‌کنند؟ اگر من یک فروشنده باشم و از CMIS استقبال کنم و سر و کله چهارچوب‌های منبع باز هم برای انتقال محتوا از طریق Headless CMS سازگار با CMIS پیدا شود، آیا به عنوان یک فروشنده می‌توانم به سراغ جایگزین دیگری بروم؟ چالش جالبی خواهد بود.

- بی‌شک اتفاق‌های زیادی در فضای مدیریت محتوای وب رخ خواهند داد. ظهور Headless CMS و تکامل آن و فروشنده‌گانی که سعی می‌کنند هم‌گام با تقاضاهای این صنعت پیش بروند. اما همچنان سعی می‌کنند تا موارد جدید را هم پیش‌بینی کنند. الان کتاب جدید شما یعنی «مدیریت محتوای وب» در دست من است. یک بررسی فوق‌العاده در خصوص مدیریت محتوای وب و همچنین سیستم‌ها، ویژگی‌ها و بهترین روش‌هایی که می‌توان استفاده کرد. آیا این کتاب می‌تواند نقطه شروع خوبی برای کسانی باشد که سعی دارند از این تغییرات تکاملی سریعی که در حال اتفاق افتادن است، سر در بیاورند؟

- فکر می‌کنم، بله. آن هم به چند دلیل. دلیل اول این است که این کتاب واقعاً طرف‌داری از هیچ فروشنده‌ای نمی‌کند. البته من با فروشندگان مختلفی کار می‌کنم، اما این کتاب از این لحاظ بی‌طرف است. دلیل آن هم این است که وقتی به مدیریت محتوا فکر می‌کنم، مشکلات محتوایی وجود دارند که واقعاً فراتر از فروشنده و فراتر از پیاده‌سازی هستند. مشکلاتی همچون جریان کار و الگوبرداری در هر موقعیتی بدون در نظر گرفتن یک فروشنده خاص وجود دارند.

علاوه بر این، فکر می‌کنم حتی اگر شما ترجیحاً فروشنده‌ای دارید که با او کار می‌کنید، یک روش خیلی خوب برای آن‌که فروشنده خود را درک کنید این است که بفهمید شرکت‌های دیگر چگونه کار می‌کنند. به عقیده من این همان کاری است که این کتاب انجام می‌دهد. حتی اگر با یک سیستم خاص کار می‌کنید، در صورتی که یاد بگیرید سیستم‌های دیگر چگونه کار می‌کنند و یاد بگیرید چه چیزی مشکل خاص یک فروشنده را از یک مشکل محتوای عمومی جدا می‌کند، مهارت بسیار ارزشمندی خواهد بود.

- از اینکه در این مصاحبه شرکت کردید، بسیار سپاسگزارم.

منبع:

[Kenticocloud](#)

تاریخ انتشار:

11 فروردین 1397

نشانی منبع:

<https://www.shabakeh-mag.com/cover-story/11573/%D8%A2%DB%8C%D8%A7-headless-cms-%D8%A2%DB%8C%D9%86%D8%AF%D9%87-%D8%B3%DB%8C%D8%B3%D8%AA%D9%85%E2%80%8C%D9%87%D8%A7%DB%8C-%D9%85%D8%AF%DB%8C%D8%B1%DB%8C%D8%AA-%D9%85%D8%AD%D8%AA%D9%88%D8%A7-%D8%B1%D8%A7-%D8%B1%D9%82%D9%85-%D9%85%DB%8C%E2%80%8C%D8%B2%D9%86%D8%AF%D8%9F>